

Uhu-madarász hírek

A MME 26. sz. Heves megyei Helyi Csoportjának hírlevele
7. sz. 2004. november

Beszámoló a Heves megyei Csoport 2004-ben végzett munkájáról

Ragadozómadár-munkacsoport

Parlagi sas (*Aquila heliaca*): Idén 12 pár fészkeléséről tudunk, négy költött domb- és hegyvidéken, és nyolc síkvidéken. Összesen 21 fióka repült ki, a fiókaszárok 4x1, 4x2 és 3x3. Az átlag 1,9 fióka/fészek.

Békászó sas (*Aquila pomarina*): A keleti Mátrában lévő fészekből egy fióka repült ki.

Kígyászölyv (*Circaetus gallicus*): A Mátrában két pár jelenlétéről tudunk, de a fészek pontos helyét nem ismerjük.

Hamvas rétihéja (*Circus pygargus*): A Mátra déli részén, a Hatvan – Vámosgyörk közötti szakaszon két párat találtunk, de egyik költése sem volt sikeres. Hasonlóan sikertelenül költött a Tarnaszentmiklós határában ismert három pár, melyek lucernában kezdtek a költéshez. A korábban Hatvan környékén (Kisgombos) ismert pár élőhelye megszűnt, ezen a területen gyümölcsösöket létesítettek.

Barna rétihéja (*Circus aeruginosus*): a vizes élőhelyeken rendszeresen megtaláltuk, de egyre gyakrabban jelennek meg a hamvas rétihéja költőhelyéhez hasonló területeken, gabonatablák felett.

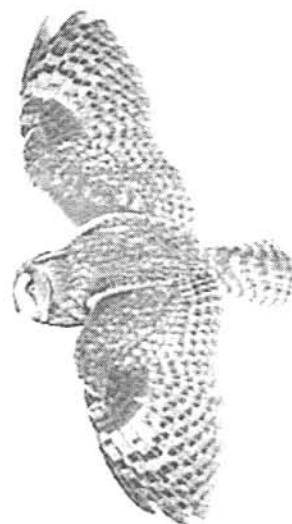
Egerészölyv (*Buteo buteo*): A leggyakoribb ragadozómadarunk, de idő híján csak néhány fészket tudtunk ellenőrizni. Egy 3 fiókás, két 2 fiókás és egy 1 fiókás fészket tudtunk. Visontánál, a külszíni bánya rekultivációs területén, fiatal akácosban több pár is költ.

Vándorsólyom (*Falco peregrinus*): Az egyetlen ismert mátrai fészekből egy hím fióka repült ki.

Kerecsensólyom (*Falco cherrug*): Négy sikeres költésből összesen 12 fióka repült ki, 1x2, 2x3 és 1x4 fióka volt a fészekben. A fiókaátlag 3.0 fióka/fészek. Két, eddig ismert párat idén nem találtunk meg.

Kabasólyom (*Falco subbuteo*): Öt pár revírjét ismerjük, ezek domb- és síkvidéken vannak. Egy ismert tiszánai fészekből 4 fióka repült ki.

Vörösvércse (*Falco tinnunculus*): Az előző évekhez képest nagyobb számban láttuk, több helyen találtuk magasfeszültségű vezeték oszlopain, gépállomás tornyain költve (Hortnál, Atkár közelében, Adácsnál, stb.). Tiszánai határában 29 pár költött, többnyire nyárfán, ezüstfán és tölgyön.

Kék vércse (*Falco vespertinus*): A Hevesvezekény, Rakottyáson tölgyesben és akácfasorban létesített mesterséges fészektelepünkön 5 pár költött, Tiszanána térségében pedig további 6 pár költött nyárfán és ezüstfán.

Uhu (*Bubo bubo*): A nyugati Mátrában lévő négy ismert költőhelyből három helyen volt sikeres költés, melyekből összesen 4 fióka (2x1, 1x2) repült ki. Ezekből kettőt sikerült meggyűrűznünk. Az egyik fészeknél két, a hortobágyi Góréson nevelt, már repülős fiókát is szabadon bocsátottunk, annak reményében, hogy az ottani pár a saját, hasonló korú fiókájával együtt ezeket is etetni fogja. Ennek, az előző tapasztalatok alapján volt esélye.

Dr Solti Béla

Faunisztika

Kis vöcsök (*Podiceps ruficollis*): 09.13-án Hatvannál, a cukorgyári ülepítőtavon kb. 100 pd. (Solti B.).

Fekete gólya (*Ciconia nigra*): 2005.06.16-án Apcnál 1 pd. (Solti B.).

Törpesas (*Hieraaetus pennatus*): 2004.05.02-án Pásztónál 2 pd., világos színváltozat (Harmos K.).

Kígyászölyv (*Circaetus gallicus*): 2004.05.02-án Pásztónál 1 pár (Harmos K.).

Darázsölyv (*Pernis apivorus*): 2004.06.11-én Mátrakeresztesnél 3 pd. (Solti B.).

Pusztai ölyv (*Buteo rufinus*): 2004.08.24-én Visontánál a meddőhányókon találtak egy sérült szárnyú imm. >-et (Solti B.).

Vándorsólyom (*Falco peregrinus*): 2004.08.27-én Rózsaszentmárton – Petőfibánya között 1 > (Solti B.).

Kis sólyom (*Falco columbarius*): 10.01-én Atkár – Hort között 1 juv. > pd. (Solti B.).

Fürj (*Coturnix coturnix*): 10.23-án Jászárokszállásnál 1 + pd. (Kerek L.).

Bíbic (*Vanellus vanellus*): 12.10-én Adácsnál, a víztárolónál 5 pd. (Solti B. – Smíd L.).

Kis sirály (*Larus minutus*): 09.13-án Hatvannál a cukorgyári ülepítőtavon 2 pd. (Solti B.).

Heringsirály (*Larus fuscus*): 10.15-én Adácsnál, a víztárolón 1 juv. pd. (Solti B. – Smíd L.).

Kék galamb (*Columba oenas*): 10.15-én Adács – Gyöngyöshalász között kb. 300 pd. (Solti B. – Smíd L.).

Bajszos sármány (*Emberiza cia*): 2004.03.31-én Tar, a kőbányánál 1 pár (Solti B.).

Első érkezők:

Tavaszi:

- 2004.03.05. mezei pacsirta (Rózsaszentmárton)
- 03.16. barázdabillegető (Rózsaszentmárton)
- 03.27. bíbic (Ecséd)
- 03.30. csilp-csalp füzike (Rózsaszentmárton)
- 03.31. házi rozsdafark (Tar)
- 03.31. hegyi billegető (Tar)
- 04.01. fehér gólya (Vámosgyörk)
- 04.04. füstifecske (Rózsaszentmárton)
- 04.04. csicsörke (Rózsaszentmárton)
- 04.29. rozsdás csuk (Csány)
- 04.29. sárga billegető (Csány)
- 04.29. parti fecske (Atkár)

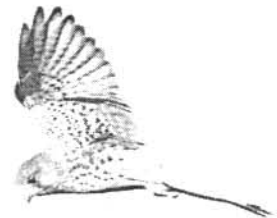

- 04.29. kakukk (Csány – Vámosgyörk)
- 04.30. tövisszúró gébics (Apc, kőbánya)
- 04.30. vadgerle (Apc)
- 05.01. sárgarigó (Gyöngyös, Sár-hegy)
- 05.10. gyurgyalag (Jászárokszállás)

Ősz:

- 09.27. csíz (Gyöngyös)
- 10.01. nagy őrgébics (Atkár)
- 10.01. kis sólyom (Hort)
- 10.15. kékes rétihéja (Adács)
- 10.19. fenyőrigó (Hatvan – Aszód)
- 10.29. fenyőpinty (Hort)
- 11.04. süvöltő (Apc)

Érdekességek: 2004.10.13-án Karácsond, Gyepes-tanyáról egy áramütötte vörös vércse került hozzám, melyen finn gyűrű volt. A madarat Ikaalinen, Turki-Pori-ban gyűrűzték 2002. júniusában, és 2 év 4 hónap és 1570 km megtétele után került kézre Karácsondon. Az eset azonban nem egyedülálló, eddig már két alkalommal történt hasonló eset.

Dr Solti Béla

2004. évi fehér gólya felmérés (Heves megye)

A gólyafelmérést ebben az évben 60 településen végeztük el, melyekből 11-ben nem volt gólyafészek. A maradék 49 településen összesen 95 fészket találtunk, melyekből 18 lakatlan volt, és 77 lakott.

A 77 lakott fészkekben összesen 221 fiókát nőtt fel, a fiókaátlag 2,87 fióka/fészek. Ez az eredmény – az előző évek tükrében - nagyon jónak mondható, ennél csak a 2000. évi költés volt jobb (3,7 fióka/fészek).

A fiókaszámbok:	5 fiókás	5 fészek
	4 fiókás	23 fészek
	3 fiókás	25 fészek
	2 fiókás	12 fészek
	1 fiókás	5 fészek
	0 fiókás	6 fészek

Köszönjük a felmérésben részt vett tagok lelkiismeretes munkáját, akik az alábbiak: Antal András, Baranyi Attila, Fórizs Boglárka, Godó Lajos Máté, Jusztin Balázs, Solti Béla, Szabó Tibor, Tasnádi László.

Szabó Tibor

Gyurgyalag és partifecske felmérés

A megyében 12 helyen végeztünk felmérést, melyeken összesen 100-120 pár gyurgyalagot és 400-500 pár partifecskét találtunk. A számlálást ezeknél a fajoknál nagyon nehéz végezni az állandó mozgás miatt, és így nem lehet teljesen pontos számot megállapítani.

A felmérést Jusztin Balázs, Solti Béla és Urbán László végezte.

Dr Solti Béla

HCs hírek

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Heves megyei Csoportjának taglétszáma jelenleg 122 fő, ez az egy évvel ezelőttihez képest 9 fővel emelkedett. Az őszi taggyűlésünket november 6-án tartottuk a Mátra Múzeumban, melyen 14 tagtársunk vett részt. Az itt elhangzott, az év folyamán végzett munkánkról szóló beszámolókat a fentiekben olvashatták.

A HCs. anyagi helyzete: a banki és a pénztári készlet együttesen 41.290.- Ft. Az országos programokban (ragadozómadár, kerecsensólyom, hamvas rétihéja, gyöngybagoly, gólya) való részvételért külön támogatást kaptunk, de ezeket a résztvevők terepi költségeire számoltuk el.

Dr Solti Béla